

VLASTNÝ MATERIÁL

Na rokovanie vlády Slovenskej republiky sa predkladá materiál „Návrh na zrušenie úlohy z uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 104 z 5. marca 2020“.

Číslo uznesenia/zo dňa:	104 z 5. marca 2020
Názov uznesenia:	k návrhu Nízkouhlíkovej stratégie rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050
Predkladateľ:	podpredseda vlády Slovenskej republiky
Číslo úlohy.	B.3.
Gestor úlohy:	minister životného prostredia
Znenie úlohy:	aktualizovať Nízkouhlíkovú stratégiu rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 tak, aby bolo možné vyčíslieť príspevok všetkých dodatočných opatrení (označených v stratégii ako opatrenia NEUTRAL) na dosiahnutie klimatickej neutrality Slovenska v roku 2050
Termín úlohy:	do 1. januára 2025, po súhlasoch predsedu vlády SR so zmenou termínu do 31. decembra 2025

Odôvodnenie zrušenia:

Nízkouhlíková stratégia rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 (ďalej len „nízkouhlíková stratégia“) predstavuje základnú stratégiu dekarbonizácie v dlhodobom horizonte, pričom cieľom je mať dostatočnú zdrojovú základňu nízkoemisnej výroby elektriny, najmä s dôrazom na stabilnú diverzifikovanú výrobu (jadrové, vodné a tepelné s obnoviteľným palivom) a súčasne prostredníctvom elektrifikácie sektorov znižovať emisie skleníkových plynov. Pri dekarbonizácii priemyslu je potrebné využiť aj všetky dostupné inovatívne technológie, obnoviteľné zdroje energie a všetky dekarbonizované palivá a energetické nosiče (vrátane vodíka). Pri dekarbonizácii teplárenstva je potrebné využiť okrem obnoviteľných zdrojov energie aj teplo z jadrových elektrární. Nevyhnutnou podmienkou dosiahnutia klimatickej neutrality v roku 2050 je potreba prijímať opatrenia, ktoré budú

rešpektovať princíp prvoradosti energetickej efektívnosti, využívania obnoviteľných zdrojov energie, ktoré predstavujú účinný nástroj nízkouhlíkovej transformácie. Nevyhnutná bude aj maximalizácia využívania finančných podporných mechanizmov v rokoch 2021-2030 (najmä Modernizačný fond, Plán obnovy a odolnosti, Fond pre spravodlivú transformáciu, REPowerEU, Inovačný fond a Sociálno-klimatický fond), ktoré pri správnom nastavení prioritných projektov na domácej úrovni môže významnou mierou prispieť ku prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo.

Povinnosť pripraviť nízkouhlíkovú stratégiu v termíne do 1. januára 2020 a následne do 1. januára 2029 a potom každých 10 rokov vyplýva z čl. 15 nariadenia (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy (ďalej len „nariadenie EÚ 2018/1999“). Nariadenie tiež stanovuje, že členské štáty by mali v prípade potreby uvedené stratégie aktualizovať každých päť rokov.

Proces prípravy nízkouhlíkovej stratégie je úzko prepojený s povinnosťou podľa nariadenia EÚ 2018/1999 do 30. júna 2024 predložiť Komisii aktualizáciu svojho posledného oznámeného integrovaného národného energetického a klimatického plánu (ďalej len „NECP“). Aktualizáciu NECP zabezpečovalo Ministerstvo hospodárstva SR v spolupráci s Inštitútom environmentálnej politiky a bola schválená vládou SR uznesením č. 171/2025 z 2. apríla 2025. Aktualizácia nízkouhlíkovej stratégie by bola prakticky len kópiou NECP nakoľko by vychádzala z rovnakého modelovania scenárov vypracovaných zo strany analytickej jednotky ministerstva – Inštitútu environmentálnej politiky, čo je prvým dôvodom, prečo nie je potrebné stratégiu aktualizovať. Zároveň uvádzame, že dodatočné opatrenia, ktoré boli uvedené v nízkouhlíkovej stratégii ako opatrenia NEUTRAL pri jednotlivých sledovaných sektoroch národného hospodárstva a ktoré bolo možné kvantifikovať, boli zahrnuté do modelovania pre aktualizáciu NECP.

Druhým dôvodom návrhu na zrušenie úlohy je vývoj v rámci revízií klimaticko-energetických legislatív na úrovni EÚ, ktoré sa začali schválením revízie nariadenia 2011/1119 z 30. júna 2011, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality (európsky právny predpis v oblasti klímy) na zasadnutí Rady pre životné prostredie v Bruseli, ktorá sa konala v dňoch 4. a 5. novembra 2025 a ktoré boli potvrdené v pracovnom programe Európskej komisie na rok 2026. Dané revízie, vrátane prebiehajúcej prípravy nového referenčného scenára, nie je aktuálne možné zohľadniť pri pripravených výsledkoch modelovaní, ktoré mali byť použité pre aktualizáciu nízkouhlíkovej stratégie.

Po hĺbkovej analýze sa potvrdila potreba pripraviť a začať nové, aktuálne modelovanie v súvislosti predložením novej nízkouhlíkovej stratégie v termíne do 1. januára 2029. Snahou ministerstva je predložiť na rokovanie vlády SR a následne Európskej komisii materiál s potrebnými analýzami a kvantifikovateľnými opatreniami, ktoré budú zohľadňovať aktuálnu klimatickú a energetickú legislatívu v Európskej únii a budú obsahovať potrebné dáta na správne vypracovanie doložky vybraných vplyvov a príslušných analýz vplyvov s dôrazom na vplyvy na podnikateľské prostredie, sociálne vplyvy a vplyvy na životné prostredie.

Ministerstvo z vyššie uvedených dôvodov navrhuje zrušenie predmetnej úlohy z uznesenia vlády Slovenskej republiky.

Zrušenie pre koho: podpredseda vlády a minister životného prostredia Slovenskej republiky